

Onderwerp

Aangepast zonbeleid en openstelling tweede tranche Structuurvisie Zon

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Kennis te nemen van de antwoordnota Zienswijzen Ontwerp Aanpassing zonbeleid en openstelling tweede tranche Structuurvisie Zon.
2. Vast te stellen:
  - a. de partiële herziening Omgevingsprogramma Flevoland i.v.m. de evaluatie van de eerste tranche van de Structuurvisie Zon en
  - b. de Verordening inzake wijziging regels grondgebonden zonne-energie in het landelijk gebied Flevoland.
3. Kennis te nemen van het Openstellingsbesluit Tweede tranche ontwikkelruimte grondgebonden zonne-energie in het landelijk gebied van Flevoland.

2. Doelstelling programmabegroting

Aangepast zonbeleid en openstelling tweede tranche structuurvisie past binnen het programma Energie, duurzaamheid en milieu, onderdeel 5.1: Regionale Energiestrategie.

3. Eerdere behandeling

Provinciale Staten hebben op 18 juli 2018 de Structuurvisie Zon vastgesteld ten behoeve van de realisatie van grondgebonden opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied. In de Structuurvisie Zon is een oppervlakte van 1.000 hectare vastgesteld. Hiervan is in de Omgevingsverordening Flevoland (hierna Omgevingsverordening), zoals vastgesteld door uw Staten in februari 2019, alleen de eerste 500 hectare vrijgegeven. In de Omgevingsverordening is bepaald dat het college besluit over de openstelling van de tweede 500 hectare (tweede tranche) nadat de eerste tranche is geëvalueerd. In 2020 is afgesproken om hieraan voorafgaand Provinciale Staten te consulteren.

Op 10 juni 2021 hebben Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten een mededeling over de evaluatie van de eerste tranche van de Structuurvisie Zon (#2796691) en het evaluatierapport (#2796827) toegezonden. De evaluatie en de aanbevelingen zijn op 22 september 2021 beeldvormend in de commissie RND besproken en oordeelsvormend in de commissie RND op 17 november 2021. Uw Staten hebben op 22 december 2021 kennisgenomen van de evaluatie en aan het college opgedragen de openstelling van de tweede tranche voor te bereiden. Daarnaast hebben uw Staten opdracht gegeven om te komen tot een voorstel voor aanpassing van het bestaande beleid en regelgeving voor grondgebonden zonne-energie in het landelijk gebied zoals opgenomen in het Omgevingsprogramma Flevoland en de Omgevingsverordening. Aan deze opdracht hebben uw staten richting gegeven door middel van amendementen voor invoering van een provinciale zonneladder en van een verbod op zonnepanelen op agrarische gronden in het buitengebied.

Het college heeft op basis van deze opdracht de ontwerpen voorbereid van een partiële herziening van het Omgevingsprogramma Flevoland (hierna: partiële herziening), een wijzigingsverordening van titel 2.2 van de

Provinciale Staten

9 november 2022

Agendapunt

Lelystad

6 september 2022

Registratienummer

2971375

Afdeling/Bureau

SENB

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Routing

Commissie Ruimte, Natuur en

Duurzaamheid:

28 september 2022

Omgevingsverordening (hierna: wijzigingsverordening) en een openstellingsbesluit voor de tweede tranche. Dit voorstel is op 6 april 2022 oordeelsvormend besproken in de commissie RND. Uw Staten hebben de ontwerpen vastgesteld op 20 april 2022. Daarbij is door middel van een amendement bepaald dat in tegenstelling tot het verbod van zon op agrarische gronden het plaatsen van zonnepanelen op gietwaterbassins behorend tot glastuinbouwbedrijven in twee specifieke gebieden in de gemeente Noordoostpolder is toegestaan.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

- 1.1. Uw Staten hebben op grond van de Provinciewet en de Wet ruimtelijke ordening de bevoegdheid om (wijzigingen van) kaderstellend beleid zoals het Omgevingsprogramma Flevoland, zijnde een structuurvisie, vast te stellen.
- 1.2. Uw Staten zijn het bevoegde gezag voor vaststelling en wijziging van het onderdeel zonne-energie in de Omgevingsverordening (artikel 4.1 Wet ruimtelijke ordening en artikel 2.6 Omgevingswet).

5. Verdere behandeling PS

Na vaststelling is er geen verdere behandeling in PS.

6. Korte toelichting op voorstel

Op 20 april 2022 heeft u de ontwerpen van de partiële herziening en de wijzigingsverordening vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. Daarnaast heeft u kennis genomen van het ontwerp openstellingsbesluit voor de tweede tranche. De ontwerpen hebben van 5 mei tot en met 15 juni 2022 ter inzage gelegen. Er zijn zeven inspraakreacties ontvangen. Het merendeel van de reacties gaat in op het in het ontwerpbeleid opgenomen verbod van plaatsing van zonnepanelen op agrarische grond, dat door de insprekers wordt gezien als een onnodige beperking van het zonbeleid. Hierdoor blijven er volgens hen te weinig geschikte gronden over voor de opwek van grondgebonden zonne-energie, wordt er niet efficiënt van de netinfrastructuur gebruikgemaakt en wordt agrarisch ondernemerschap beknot. Andere reacties betreffen o.a. de netinfrastructuur en provinciale zonneladder. De reacties en de beantwoording daarvan zijn verwerkt in de antwoordnota. Ten opzichte van de ontwerpverordening en de ontwerp partiële herziening is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen zijn zichtbaar weergegeven in genoemde documenten. De partiële herziening en de wijzigingsverordening zijn hiermee gereed voor vaststelling door uw Staten.

7. Beoogd effect

Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan de structuurvisie 'Zon op Land'. Op basis van de evaluatie van het beleid voor zon op land, die is uitgevoerd na realisatie van de eerste 500 ha, wordt de ontwikkeling van zon-op-land verder ingepast in zowel landschap als energie-Infrastructuur. Daardoor wordt bijgedragen aan de nationale klimaatdoelen zoals vastgelegd in de Regionale Energie Strategie (RES).

Met dit besluit wordt, conform de motie "Biodiversiteit als uitgangspunt provinciaal beleid", in aansluiting op het programma Flevoland Natuurinclusief, de biodiversiteit verstrekt. Door het verbod op benutting van agrarische gronden voor zonnepanelen wordt bijgedragen aan een duurzame rol van de agrarische sector van Flevoland.

8. Argumenten

1.1 Inspraakreacties.

De stukken hebben ter inzage gelegen en hierop zijn zienswijzen binnengekomen. In de antwoordnota wordt ingegaan op deze ontvangen inspraakreacties en de hieruit voortvloeiende aanpassingen voor de partiële herziening en de wijzigingsverordening. In volgorde, van meest naar minst frequent genoemd, betroffen de inspraakreacties: het plaatsingsverbod zon op agrarische grond (zie ook kanttekeningen); onbenutte netcapaciteit door uitsluiting agrarische

grond, de provinciale zonneladder (zie ook kanttekeningen); dubbel grondgebruik c.q. combinatie zon met agrarische bedrijfsvoering; motie 'zon op dak - zon op land'; monitoring tweede tranche; biodiversiteit; alternatieve locaties en zon-op-dak; Klimaat- en RES-doel. Ten opzichte van de ontwerp partiële herziening en de ontwerp wijzigingsverordening is er een aantal wijzigingen doorgevoerd.

2.1 Het vaststellen van kaderstellend beleid is voorbehouden aan Provinciale Staten.

De bevoegdheid tot vaststelling van het Omgevingsprogramma Flevoland als kaderstellend beleid in de vorm van een structuurvisie berust gelet op de Provinciewet en de Wet ruimtelijke ordening bij uw Staten. Derhalve wordt aan uw Staten voorgesteld de partiële herziening, zoals gewijzigd naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen, vast te stellen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, naar verwachting per 1 januari 2023, gaat de bevoegdheid voor het vaststellen van een programma naar Gedeputeerde Staten. Het Omgevingsprogramma Flevoland is een programma in de zin van de Omgevingswet.

1.3 Er zijn geen aanpassingen doorgevoerd in de partiële herziening van het Omgevingsprogramma Flevoland.

De inspraakreacties gaven geen aanleiding tot aanpassing van de partiële herziening van het Omgevingsprogramma. Behoudens enkele kleine tekstuele verbeteringen is de tekst ongewijzigd gebleven.

1.2 Er is een aantal aanpassingen doorgevoerd in de wijzigingsverordening, specifiek m.b.t. de kaarten.

Deels naar aanleiding van een zienswijze en deels ambtshalve zijn de twee kaarten/werkingsgebieden (uitzondering glastuinbouw (#2993287) en uitzondering agrarische grond (#2993286) nu correct in de wijzigingsverordening opgenomen. Per abuis was in artikel I (vigerende omgevingsverordening) een onjuiste naam opgenomen van de kaart/werkingsgebied voor de uitzondering voor glastuinbouw. Dit is hersteld. Daarnaast worden beide kaarten d.m.v. een extra onderdeel F in artikel I toegevoegd aan vigerende omgevingsverordening. Voor de werkingsgebieden in de nieuwe omgevingsverordening is dit niet nodig. De geometrie van de werkingsgebieden is namelijk na inwerkingtreding van de Omgevingswet zichtbaar in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

2.2 Wijzigingen in twee omgevingsverordeningen is noodzakelijk.

De wijzigingsverordening wijzigt twee omgevingsverordeningen tegelijkertijd: de geldende Omgevingsverordening en de nieuwe Omgevingsverordening provincie Flevoland. Dit is nodig omdat de geldende omgevingsverordening, die gebaseerd is op geldend recht van o.a. de Wet ruimtelijke ordening, wordt vervangen door de nieuwe omgevingsverordening op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Uw staten hebben de nieuwe omgevingsverordening reeds vastgesteld op 26 januari 2022. De regels in beide omgevingsverordeningen dienen uniform te zijn met inachtneming van de regels uit genoemde landelijke wetgeving.

2.3 Na vaststelling aangepast zonbeleid kan de tweede tranche spoedig van start gaan.

De partiële herziening en de wijzigingsverordening treden met ingang van de dag na de publicatie in het provinciaal blad in werking. De provinciale bladen zullen zo snel mogelijk na besluitvorming over het voorliggende statenvoorstel worden gepubliceerd. Het aangepaste zonbeleid en de openstelling van de tweede tranche worden daardoor in de eerste helft van november 2022 van kracht.

3.1 Het openstellingsbesluit is het resultaat na de consultatie van uw Staten.

Het college heeft uw Staten conform afspraak op 20 april jl. bij de vaststelling van de ontwerpen geconsulteerd over het ontwerp Openstellingsbesluit voor de tweede tranche. Uw Staten hebben besloten hierover geen advies uit te brengen. Het college heeft op 6 september jl. het openstellingsbesluit vastgesteld. Daarbij is bepaald dat het openstellingsbesluit in werking zal treden gelijktijdig met de partiële herziening en de wijzigingsverordening.

9. Kanttekeningen

1.1 Zienswijzen over het verbod op zon op agrarische gronden

Zes van de zeven insprekers hebben gereageerd op het verbod op zonne-energie op agrarische gronden. Zij zijn van mening dat de provincie hiermee niet het belang dient van de energietransitie. Zij dringen er op aan om dit standpunt los te laten. In de antwoordnota is in reactie op deze zienswijzen aangegeven dat de provincie verschillende belangen heeft afgewogen bij het opnemen van het verbod. Enerzijds het belang om zonne-energie op te wekken zoals afgesproken in de RES 1.0. En anderzijds het belang om de agrarische gronden te kunnen blijven gebruiken voor de landbouw. De provincie hanteert daarbij de volgende uitgangspunten uit de amendementen voor invoering van een provinciale zonneladder en van een verbod op zonnepanelen op agrarische gronden in het buitengebied:

- het telen op agrarische gronden gaat vóór op grondgebonden winning van zonne-energie,
- opwekking binnen de bebouwde omgeving, in restgebieden en langs (water-)wegen gaat boven opwekking op de agrarische gronden.

Daarnaast is er onduidelijkheid over hoe voorstellen voor afwijking van het verbod aan Provinciale Staten aangeboden kunnen worden. Hiervoor is door uw Staten aangegeven dat het moet voldoen aan een motivering, die op basis van de Flevolandse zonneladder en bouwstenen voor zonne-energie zoals opgenomen in het provinciale beleid voor grondgebonden zon, de toelaatbaarheid aantoont voor het realiseren van een opstelling voor zonne-energie op de betreffende agrarische gronden. Uit de inspraakreacties komt naar voren dat dit het proces voor initiatiefnemers vertraagt en dat het onduidelijk is hoe dit getoetst gaat worden.

1.2 Zienswijzen provinciale zonneladder

Met betrekking tot de provinciale zonneladder wordt de toegevoegde waarde ervan door insprekers betwijfeld. De gemeenten hebben namelijk hun eigen beleid en zonneladder en er bestaat ook al een Rijksladder. Nu was de opzet in het ontwerpbeleid ook dat de provinciale zonneladder een breed overkoepelend kader biedt dat niet strijdig is met de bestaande gemeentelijke zonneladders en waarbinnen vanuit het gemeentelijk beleid accenten kunnen worden gelegd. In die zin voldoet het als een gesprekskader tussen provincie en gemeenten. Tegelijkertijd is echter de waarde van de zonneladder als hard sturingsinstrument klein.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Antwoordnota zienswijzen Ontwerp Aanpassing zonbeleid en openstelling tweede tranche Structuurvisie Zon	2969652	Bijgevoegd
Partiële herziening Omgevingsprogramma Flevoland i.v.m. de evaluatie van de eerste tranche van de Structuurvisie zon	2999694	Bijgevoegd
Verordening tot wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland en de Omgevingsverordening provincie	2984105	Bijgevoegd

Flevoland vanwege de evaluatie van de eerste tranche van de Structuurvisie zon		
Kaart Uitzondering glastuinbouw i.r.t. zonne-energie in landelijk gebied	2993287	Bijgevoegd
Kaart Uitzonderingsgebieden voor zonne-energie op agrarische gronden	2993286	Bijgevoegd
Titel 2.2 Zonne-energie Omgevingsverordening Flevoland (definitieve informatieve geconsolideerde versie)	2984092	Bijgevoegd
Titel 14.2 Zonne-energie Omgevingsverordening provincie Flevoland (definitieve informatieve geconsolideerde versie)	2984096	Bijgevoegd
Openstellingsbesluit Tweede Tranche Structuurvisie zon	2984113	Bijgevoegd
Provinciaal Blad bekendmaking Partiële herziening Omgevingsprogramma Structuurvisie zon	3003371	Bijgevoegd
Provinciaal Blad bekendmaking Verordening inzake wijziging regels grondgebonden zonne-energie in het landelijk gebied Flevoland	3003337	Bijgevoegd